

Megértést és türelmet a kisebbségekkel szemben

**-- mondotta Tatarescu miniszterelnök Ploestiben,
ahol bejelentette a harcot a szélsőjobboldal ellen**

Ploesti, április 24.

Az egész ország közvéleménye felfokozott érdeklődéssel várta a ploestii ünnepségeken elhangzó miniszterelnöki beszédet. — Az utóbbi napokban egymásra kergették egymást a válsághírek s így kettős érdeklődés nyilvánult meg Tatarescu miniszterelnök beszéde iránt, amely arra volt hivatva, hogy nyíltan foglaljon állást egyrészt a jobboldali mozgalmak tekintetében, másfelől pedig felvilágosítsa a közvéleményt arról, hogy mi igaz a kormányválság híreiből.

Mint ismeretes, Ploestiben csütörtökön délelőtt avatták fel Duca szobrát és ezt az alkalmat használta fel a kormányfő arra, hogy elmondja beszédét. 11 órakor leplezték le a szobrot, ami után a kormánypárt tagjai az Odeon terembe vonultak s itt mondta el Tatarescu beszédét.

Tatarescu mindenekelőtt Duca emlékét elevenítette fel a nagyszámu hallgatóság előtt. Kifejtette, hogy ez az ünnepség, amely a nagy politikus emlékének szól, igen alkalmas arra, hogy a kormány megtegye nyilatkozatát. Ezután a kormány három éves működésének eredményét vázolta. — Megállapította a pénzügyi helyzet javulását s az egységesítési törvény is nagy eredményeket mutat fel.

Mindezek után a politikai helyzetre tért rá a miniszterelnök és így folytatta be szédét:

— Az utóbbi időben gyakran hangzott el az a vád a kormány ellen, hogy támogatja a jobboldali pártokat, amelyekkel kapcsolatot tart fenn. Itt ezen a helyen jelentem ki, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. Ellenkezőleg. A liberális kormány és a jobboldali módszerek között olyan súlyos ellentét áll fenn, hogy ezt áthidalni teljességgel lehetetlen.

— Az erőszakoskodó és tulzó nacionalizmust mélyen elítéljük. Az ország lakossága 25 százalékban kisebbségi és velük szemben a megértés és türelem politikáját kell folytatnunk.

— Biztosítanunk kell a kisebbségek nyelvhasználatát, hitét és a törvény keretein belül szabad fejlődésüket.

— Az agresszív politikai módszerek, a gyűlölködés, az erőszak és az üldözés ellenhatásokat vált ki, amivel minden felelős tényező tisztában van. Jól tudjuk, hogy a gyűlölettel és izgatással eredményeket elérni nem lehet.

— Természetesen mi is nacionalisták vagyunk, de konstruktív nacionalisták, ami azt jelenti, hogy a román elem fejlődését biztosítani akarjuk, de tisztességes eszközökkel és nem a kisebbségek elnyomásával.

Ezt kívánja az ország magasabb érdeke.

Beszéde további során a miniszterelnök kijelentette, hogy mindaz, amit most kijelentett, a liberális párt hagyománya. Zavaratlan boldogulást csak a kölcsönös megértés alapján lehet elérni. Majd a targumuresi eseményekre tért át és kijelentette, hogy rosszhiszemű rágalmazás minden olyan hír, hogy a kormány támogatná a szélsőjobboldali akciókat. A targumuresi kongresszus, amelyet mint a diákság nagygyűlését jelentették be, egy politikai párt értekezletévé fajult, ahol az egyetemi szabályzatba és a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekedetek történtek s amikért a bűnösök elveszik méltó büntetésüket.

— A kormány hagyományos bel és külpolitikája nem változik — folytatta szenzációs nyilatkozatát a miniszterelnök. Össze kell fogni az ország minden polgárának, hogy Románia érdekeit a mai súlyos időkben megvédhessük. Minden kormánybuktató akció nevetséges, de helytelen is, hogy a súlyos külpolitikai helyzetben egyesek a kormány munkáját zavarják.

Nem enyhül a helyzet Palesztinában

Az arabok tovább folytatják terrorcselekményeiket

Jeruzsálem, ápr. 24.

A palesztinai eseményekről még mindig riasztó hírek érkeznek. Az arab merényletek egyre tartanak. Az arabok megtámadják és felgyújtják az autókat, hogy a közlekedést megakadályozzák. Lítában az arabok felgyújtották az ül

tetvényeket. Hebronból a zsidókat Jeruzsálembe szállították.

Haiffában a rendőrség megkezdte a muzulmánok letartóztatását.

Arra számítanak, hogy a mai muzulmán ünnepen ismét véres összetűzésre van kilátás.

Behódolt az olaszoknak az abesszin trónörökös hadseregéde

Dessie, április 24.

Az olasz főhadiszálláson megjelent Manga Sah, az egyik abesszin vezér aki bejelentette meghódolását. Manga Sah a trónörökös hadseregében harcolt, azonban Dessie eleste után megvált tőle és most meghódolt.

Az abesszin vezér elmondotta, hogy a négus teljesen a trónörökös kezébe adta át a hadsereg vezetését, ő maga Abesszinia belsejébe menekült.

Arra a kérdésre, hogy számítani lehet arra, hogy az abesszinek heves és erős ellenállást fognak kifejtetni, a vezér így felelt: **Honnan venne a négus ehhez hadsereget.**

Megkezdik az 1915-ös korosztály sorozását Ausztriában

Bécs, április 24.

Az osztrák kormány rendeletet adott ki, amely szerint a jövő héten megkezdik az 1915-ben született ifjak sorozását. Ez az újabb lépés az angol lapok szerint azt jelenti, hogy az osztrák kormány végleg felmondottnak tekinti a saint-germaini szer-

ződést.

Az angol lapok azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy ez az újabb osztrák lépés a többi államok részéről legfeljebb azt fogja kiváltani, hogy egyes államok tiltakozni fognak, de a Népszövetség elé sem mi esetre sem kerül az ügy.

A pünkösdi tombola 21. száma

Nagyszabású kommunista szervezkedést leplezték le Lengyelországban

Huszonnégy embert letartóztattak

Kattovic, ápr. 24.
A rendőrség messze elágazó kommunista szervezkedésnek jött nyomára. Ez a kommunista szervezet „Lengyel országos kommunista párt” néven szervezkedett. — Különösen sok híve van a szervezetnek Ke-

letfelsősziléziában. A rendőrség emberei a megtartott házkutatások alkalmával több ezer röpiratot foglaltak le, azonkívül zár alá helyezték azt a nyomdát, ahol a röpcédulákat készítették. Eddig 24 letartóztatás történt. A nyomozás nagy eréllyel folyik.

Halálra csípték a darazsak a világhírű meztelen táncosnőt

Newyork, április 24.
Különös módon ért véget Amerika leghíresebb meztelen táncosnője, Saly Rand, aki a kaliforniai San Diego városában lakott. A fiatal meztelen táncosnőnek egy garden party alkalmából kellett bemutatni a művészetét. A tánc a kertben folyt le, ahol akkor kezdtek nyílni a virágok. A fiatal táncosnőn egyáltalán semmi ruha sem volt, azonban teljesen bepuderezte magát és bőségesen használta a kölni vizet.

Ezután fellépett a pódiumra és hozzákezdett a csodálatos tánchoz. Ugy látszik a

parföm illatra a darazsak százai bukkantak elő és rászállottak a tencosnő testére a ki kétségbeesett sikoltozással menekült a darazsak elől. A mozgásra és sikoltozásra a darazsak megijedtek és összeszurkálták a táncosnőt, aki eszméletlenül esett össze. Beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy a darazsak oly súlyosan megcsípték, hogy életbenmaradásához nincs remény.

Nem telt bele huszonnégy óra, a fiatal meztelen táncosnő kiszenvedett.

Éhenhalt az elmeorvosintézetből megszökött földműves

Hét hónapig kóborolt az erdőkben a szerencsétlen ember

Sibiu, április 24.
Sibiu-tól nem messze, Raul Vadului nevű folyó melletti dombon fekszik a híres elmeorvosintézet, hova rendszeresen a veszélyesebb betegeket internálják. Tegnap óta az elmeorvosintézet az érdeklődés központjában áll. Nem messze ugyanis a kórház-tól, körülbelül öt hat kilométer távolságra, az erdő egyik elrejtett zugában

egy oszlásnak induló holttestet találtak.

A hatóság széleskörű vizsgálatot indított és nem sokára sikerült is megállapítani, hogy Toma Venescu nevezetű Pitesti-i földműves hullája feküdt az erdőben. Toma Venescu, kit hosszabb idő óta a kórházban ápottak, még a múlt év szeptember huszadikán megszökött az egyébként jól őrzött intézetből és azóta a közeli falvakba kóborolt. A vizsgálat kiderítette azt is, hogy a szerencsétlen elmebajos földműves valószínűleg eltévedt az erdőben, abból nem tudott kijutni éhenhalt.

Gázvédelmi előadás Londonban

Az angol fővárosban rendszeresen oktatják a polgári lakosságot a gáztámadások elleni védekezésre.

Kívágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki a szelvényeket összegyűjti, az részt vehet az ajándék tombolában

Április – május

A NAP

★

És azután?

Most már tagadhatatlan, hogy Olaszország a legteljesebb diadallal fejezi be a keletafrikai háborút. A hadműveletek gyors iramban — talán gyorsabban, mint maga Mussolini szeretné — folytatódnak és bár a különböző jóslatok, amelyek a háboru befejezésének időpontját megjelölik, koraiaknak is bizonyulnak, annyi kétségtelen, hogy néhány hét múlva vége lesz az immár hetedik hónapja folyó öldöklésnek. A fekete császár hadereje roncsaival még-még kísérli feltartóztatni az olasz seregeket, de már előre megmondhatjuk, hogy a népus is jól tudja ezt, minden komoly eredmény nélkül.

A háboru most már befejeződik. Abesszinia olasz fennhatóság alá kerül és roham lépésekkel közeledik az idő, amikor Mussolini kiáll a Palazzo Venezia erkélyére és dörgő hangon, egetverő éljenzés közepette jelenti be népének, hogy a civilizáció győzött a fekete birodalomban.

És azután?

Tudniillik minden népmaszlagoló beszédnek van egy hátránya. Az, hogy bármilyen hosszú legyen is, egyszer vége szakad és a megmámorosodott hallgatóság hazamegy. Haza, ahol ugyanaz a vigasztalanság munkanélküliség és nyomor várja, amelyben része volt már a beszéd meghallgatása előtt, sőt a háboru megkezdése előtt is.

Az olasz tehát — fejében még ott zsonganak a Duce eldörgött szavai — megáll otthon, a változatlan nyomor előtt és elkezd gondolkodni. Nem lehet az olasz nép szemére vetni azt, hogy tulságosan sokat gondolkozik, — hiszen ha ezt tenné, Mussolini ma is néptanítóskodnék valahol — de most mégis, mégis eszébe jut egy és más. Eszébe jut, hogy arról volt szó: Abesszinia elfoglalása földi paradicsomot jelent Italia számára. Elért a paradicsomért az olasz odaadta pénzét, aranyát, ennivalóját, életét. Most Abesszinia már Olaszországa. Most eljött az ideje a földi paradicsomnak. Amiből azonban az olasz nép csak egy beszédet kapott. Beszédet újra s nem munkát. Szavakat ismét s nem ételt. Igéreteket megint s nem elenértékeket a Keletafrikában kiontott vértért.

De hát nem jöhet minden egyszerre. A paradicsom sem valósulhat meg egyik pillanatról a másikra. A háborunak csak most lett vége s ha Olaszország egyelőre nem is változik tejfel-mézzel foyó Kánaánná, az is jó, ha legalább a messze földön küzdő ifjak hazatérnek.

Mert hazatérnek. És ezek az emberek, ezek a katonák jutalmat várnak. Jutalmat azért, hogy hét hónapig át a pokol minden szenvedésén átkínlódták magukat a fekete császárság szörnyű hegyei, gyilkos völgyei között. Jutalmat akarnak, amelyet kiérdemeltek. Jutalmat akarnak, amelyet megígért nekik Duce a múlt év október 5-én, amikor elküldte őket.

Most itt vannak. Kérik a jutalmat. És a Duce a Palazzo Venezia termeiben minden bizonnyal titkolt remegéssel gondol erre a pillanatra, arra, hogy a háboru tulokrán fejeződik be, arra, hogy elérkezik a fizetés pillanata, amikor azonban ismét csak szavakkal, ismét csak ígérekkel fizethet.

És Olaszországban még ijesztebb rémlik fel a kérdés: és ezután?

2. oldal

ERDELYI MAGYARSAĞ

1936 április 26.

Létrejött a megegyezés a Phöbus vasgyár igazgatósága és a munkások között öt százalékos béremelést kapnak a munkások

Oradea, április 24.

A Phöbus vasgyár és munkásai között keletkezett munkaügyi konfliktus végre befejeződött. Mint már beszámoltunk róla, a munkásság a régi kollektív szerződés lejártával új kollektív szerződésre irányuló követelést terjesztettek be a munkaügyi inspektorátushoz. Több héten keresztül folytak a tárgyalások, de eredmény nélkül. Mindkét fél ragaszkodott eredeti álláspontjához.

Végül is tegnap sikerült a megegyezés olyképpen, hogy az igazgatóság elfogadta a munkásság azon követelését, hogy a változott viszonyokra való tekintettel adjon fizetés emelést és öt százalékkal emelte fel az általános fizetési kvótát. Az új kollektív szerződést mindjárt alá is írták a Phöbus igazgatósága és a munkásság képviselői, úgy, hogy az már életbe is lépett.

Megtalálták a sivatagban eltűnt kairói német követet

Az autó hűtőjében levő vizet itta a követ és kísérője

Kairo, április 24.

Megírtuk, hogy von Stohrer Németország kairói követe egy autókirándulásra ment a sivatagba még az elmúlt vasárnap s azóta nem tért vissza. Az eltűnt német követ felkutatására a hatóságok mindent megtettek. Összesen 29 repülőgép kutatta az eltűnt követet, akit azonban teljes négy napon keresztül hiába kerestek.

Most érkezik a hír, hogy von Stohrert a sivatag mélyén teljesen épségben megtalálták. Mindössze annyi történt, hogy a gép defektet kapott, amelyet nem tudtak kijavítani.

Stohrer megmentésének részleteiről az

alábbi jelentések érkeztek. A német követgépe homokviharba került, eltévesztette az utat, kénytelen volt tehát megállni. Mikor a homokvihar kicsit elcsendesedett, kétségbeesett erőfeszítéssel a követ és a vele levő gépész felvonszolták az autót egy kiálló sziklára és fehér zászlókat tűztek fel rá, hogy a keresésükre induló repülő munkáját megkönnyítsék. Szerencsájukra az autó hűtőjében levő vizet sikerült felforraltatni, majd lehűtés segítségével ihatóvá tenni és így ivóvizük egész végig volt. Ennivalójuk azonban már kifogyóban volt, mindössze egy szardíniás dobozuk maradt, amit végül szükségletre hagytak.

Huszevig sem heveri ki Olaszország a háboru okozta károkat

Olasz ujságíró feltűnő cikke arról, hogy mi lesz akkor, ha a katonaság visszatér a frontról

London, április 24.

A Daily Telegraph feltűnő cikket közöl megújabb számában. A cikket Giovanni Gioglio ismertnevű olasz publicista írta, aki hosszú olaszországi tartózkodás után most érkezett meg Angliába. A cikk annál is nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert olasz ujságíró írta, aki arra is fel van készítve, hogy visszatérve hazájába, cikkéért felelősségre vonják.

Minden táviratot, amit Olaszországból küldtem a legerélyesebben felülvizsgálták, — írja Gioglio — nem is szólva a telefon beszélgetésekről. Egyetlen külföldi levelet nem küldhettem el anélkül, hogy a titkos rendőrség ne informálódott volna pontosan a tartalmáról. Senkire annyira nem vigyáznak Olaszországban, mint a külföldi tudósítókra.

Majd a jelenlegi olaszországi állapotokkal foglalkozva, a következőket írja Giovanni Gioglio:

Nem igaz az, hogy az olasz nép körében a háboru népszerű lenne, valamint az sem igaz, hogy a nép lelkesedve tart ki a Duce háta mögött. Az olasz nép rég kiábrándult a hadi tettekből és állandó rettegésben él nemcsak a fronton harcoló rokonok miatt, akikről alig érkezik valami jelentés, hanem a titkos rendőrség kártevő működése miatt. Ami pedig a háboru befejezését illeti, arra nézve az a vélemény az olasz nép körében, hogy ugyanis mindegy, akármilyen győzedelmesen fejezi be a háborút Mussolini, a vesztes fél csak ő marad.

Nyílt titok ma Olaszországban, hogy

husz éven belül sem lehet jóvátenni azt a hatalmas gazdasági leromlást, a mit a háboru okozott.

Minden gazdasági életet jóformán megölte. Mussolini teljesen tönkretette ezzel a lépéssel az ipart és a kereskedelmet, megbénította az üzletek forgalmát a gyárakat leállította, az összes elsőrendű szükségleti cikkek árát irtózatosan felemelte, az olaj, a cukor, kávé, vaj, zsír, liszt, hus, sőt még a gyümölcsök és főzelékek ára is az utólti hónap alatt kétszer drágult, az eredeti árak legalább a háromszorosára, négyszeresére emelkedve. Az utolsó hónapban a villanyvilágítás újból száz százalékosan emelkedett. Az utcákon a legnagyobb városokban is alig látni autóforgalmat, a vonat forgalom is jóval csökkent. Mussolininek tulajdonképpen a legnehezebb probléma most

hazahozni a frontokról a katonaságot.

a háborút befejezni. Ez az, amiért Mussolini egyre odázza el a békét, mert tudja jól, hogy újabb belső zavarokat okozna a befejezés, mert akkor kiderül az, hogy az egész államgépezet megállt, a régi normális életbe visszaverődni rettenetes nehézségeket kíván majd, nagyobb áldozatokat követel még az eddigieknél is.

Giovanni Gioglio cikke egész Londonban hatalmas feltűnést keltett, annál is inkább, mert a Daily Telegraph, amely veze tőhelyén közölte, egyike a legkomolyabb és legtekintélyesebb angol lapoknak.

CLAVETHYL

TYUKSZEM SZEMÖLCS ÉS VASTAGBŐRIRTÓ SZER

Majd En!

KONCZ GYÓGYSZERTÁR · ODORHEI

Chamberlain visszaérkezett Bécsbe

Prága, április 24.

Sir Austin Chamberlain, az angol konzervatív párt tagja, volt pénzügyminiszter visszaérkezett Prágából Bécsbe. Chamberlain Prágában hosszabb kihallgatáson volt Benes cseh köztársasági elnöknel.

Gyermektragédia Satu-Mare közelében

Satu-Mare, április 24.

A közeli Tarna-Mare községben halálos gyermekszerencsétlenség történt. Laza Vasile gazdálkodó és felesége kimentek dolgozni a mezőre és a Tarna patak mentén levő házuknál hagyták három gyermeküket, akik közül a legidősebb hat éves, míg a legkisebb két éves volt. A két idősebb gyerek az udvaron el volt foglalva a maga játékaival, közben a két éves fiucska kimászott a kerítésen és belement a Tarna patakba. A szomszédok csak a sikoltozást hallották meg, azonban mire kihúzták a gyermeket, abban már nem volt élet.

A csendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a halálos szerencsétlenségért terhel-e valakit a felelősség.

Házassággal végződött

25-ik évemet töltöttem be az idén s már el voltam keseredve, hogy férjhez mennem nem sikerül. Bevallom őszintén, hogy aggályaim indokoltak voltak, mert arcomon évek óta apró kis pattanások és pulykatozás szerű szeplők voltak, ilyen arccal természetesen nem is mertem a férjhezmenésre gondolni.

Most ezuton mondok köszönetet a Floreal krémek gyártójának, hogy sikerült szeplős, pattanásos, májfoltos arcomat a Floreal 2 számú krémmel megtisztítani, oly tökéletesen, hogy a férfiak is felfigyeltek rám. S mint boldog menyasszony ígéretet teszek, hogy a jövőben csak Florealt veszek.

S. M. Oradea.

U. i. Floreal krémek főlerakata: Pap Drugeria, Oradea, Bulv. Reg. Ferd. 9. Floreal krémek ára tégelyenként 40 lei. Naponia postai szétküldés.

Rádió műsor

SZOMBAT

Bucuresti. 13 Hírek. Lemezek. 18 Az első gy. e. zenekara. 19.15 Zene. 22.45 Sibiceanu zenekar. 24 Táncczene.

Budapest: 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 12.20 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli hangrangsó, időjárásjelentés. 13.05 Állástalan Zenészek Szimfonikus zenekara. 15.40 Hírek. 17.15 Vitéz Kassay Béla meséje. 18.30 Hárfakettős. 19 Mit üzen a rádió? 19.25 Magyar nóták cigányzene kísérettel. 20.10 Salamon Béla estje. 22.40 Hírek. 23 Hanglemezek. 23.10 Időjárásjelentés.

3. oldal. "ERDELYI MAGYAR HÍR" 1936 április 26.

Véres rózsák

— Detektivregény —

4

Valóban az utóbbi időben még fényes nappal is mindig csukott redőnyök mellett kellett dolgozni. Mintha olyan kellemes lenne a juniusi melegben gépelni két undok, rosszillatú bálvány társaságában.

Chalonnat felemelkedett a helyéről és átült egy másik karosszékre. Most már nem nézett szembe az ablakkal, amelyen hűs levegő nyomult be. Rágyújtott egy ciga rettára és magyarázó hangon beszélt a kisd társaságnak:

Maguk nem is sejtetik, hogy ott a távoli Afrika mélyén, a civilizációtól elhatárolt területen milyen rejtélyes dolgok történnek, főképpen ha leszáll az este. Ami itt lehetetlennek látszik, ott mindennapos, a mit mi megfoghatatlannak minősítünk, ott magától értetődő. Vudu csodáit én is hihetetlenül fogadom én a szemtanú, mert folyton kétkedek magamban és arra gondolok, hogy vajjon nem lázálomként láttam-e a megmagyarázhatatlan jelenségeket? Hát ha én is hallucináltam, mint a tikkasztó füvek től elbódított bennszülött? Aztán kétkedéseimet megszüntette a józan értelem: nem tévedek, magam éltem át a hihetetlen csodákat...

A hallgatóság nagyobb érdeklődést tanúsított és a tudós is felemelte a hangját.

— Gabon őserdejében ismerkedtem meg a "nganga"-kal, a varázsló papokkal, a kik színes növényi rostokba öltözködnek és tarka-barka álarccal takarják el vigyorgó pofájukat. Állati eredetű varázssanyagokat használnak: daráznak a szárított hüvelyt és szétporladt tehéntrágyát... Jól ismerik a növényeket, pontosan tudják, melyik bogó tartalmaz gyorsan ölő mérget... Ők szállítják a törzsfőnököknek a halálhozó mérgeket, mint ahogy a XVI. században az udvari kuruzslók gondoskodtak Párisban arról, hogy a halál gyorsabban érkezzen meg, mint ahogyan várják... A fehér emberrel is szobaállnak ezek a varázslók, jó pénzért "gri-gri"-t árulnak és a kutu nevű dohányszíni port, amelynek hatásáról mindenki meg van győződve. De a "bifutit"-t már csak a saját testvéreiknek engedik át...

— Hát az mi a csoda? — kérdezte Alice.

— Gnómszerű kis szobrok, amelyek hegyes hasukban bájított tartalmazznak. Mérgeket. Ezeket osztogatják szerelemre és halálra. Nehogy azt higgyék, hogy ártalmatlan kis bábuk! Nagyon is hatásosak! Nem tudom hogyan, de a hatásuk kétségtelen!

— Látott már ilyen bábút? — kérdezte Brécourt.

— Hogyne! A "nganga" a legveszélyesebb varázsló ezen a vidéken. Ő kormányozza az elhaltak szellemét is. Ne nevensenek ki ha minden fenntartás nélkül mondok ilyeneket. Egy "nganga" olyan készítményeket képes előállítani, amelyeket a mi modern kémiánk nem is ismer. Itt van például a "mélam". Ezt valami rejtélyes kéregből és cukornádból kotyvasztják össze s sohasem mutatják meg fehér embernek. Az áldozat ettől elbódul, félig-meddig megtévelyedik és amikor magához tér, elmeséli, hogy a szellemekkel miről társalgott.

— Ki tudja azt ellenőrizni? — kérdezte a doktor széles nevetéssel.

— Néha határozott kérdésekre válaszolnak, például megmondják, hogy hol található az elefántcsordák. Bennszülött vadász sohasem megy elefánt üldözésre addig, míg meg nem kérdez egy ngangát, aki aztán elkábitott médium segítségével információt szerez. Ez a "mélam", ha az ember tudományos szempontból akarja vizsgálni, nem lehet más, mint csodaszer, amely meg százszorozza az emberben rejlő telepátikus erőt:

(Folyt. köv.)

Átveszi a „Mica“ a baiai aranybányát

Május közepén kezdik meg a termelést

Baia-Mare, április 24.

Bizonyára élénk feltűnést fog kelteni közgazdasági körökben az a tény, hogy a francia tőke egyelőre homályos okok miatt ehó végére kivonul a baiai aranytermelésből, hogy belföldi tőkének adja át a helyét. A tőke változásról már régóta hírek vannak forgalomban, de a bánya igazgatósága minden esetben cáfolatot adott ki.

Néhány nappal ezelőtt azonban nyilvánvalóvá vált a bánya átadása. A bradi Mica bánya érdekeltség vezetői jelentek meg és megkezdték az átvételt. Jól informált helyen úgy tudják, hogy a Mica hatvan millió körüli összeget fizetett a bányatulajdonjogáért és a termelést előrelátóan május közepén már meg is kezdik.

Képviselő és újságíró párba Budapest

Hétszer csaptak össze a telek, míg Schelcsik képviselő megsebesítette ellentelét

Budapest, április 24.

Schelcsik György, a hírhedt magyar képviselő mandátumáról történt lemondásával kapcsolatban a 8 Órai Újságban cikk jelent meg, amely miatt Schelcsik lovagias elégtételt kért Hevesi András újságírótól. A segédek kardpárbajban állapodtak meg, a

mely tegnap délelőtt folyt le a Fodor-féle vívóteremben. Az első hat összecsapás során mindketten több lapos vágást osztottak ki egymásnak, míg a hetedik összecsapásnál Hevesi a homlokán kisebb sérülést szenvedett, mire a párbajt a segédek beszüntették. A felek nem békültek ki.

Megmérgezte magát és meghalt a seini vezető járásbíró felesége

Satmare, április 24

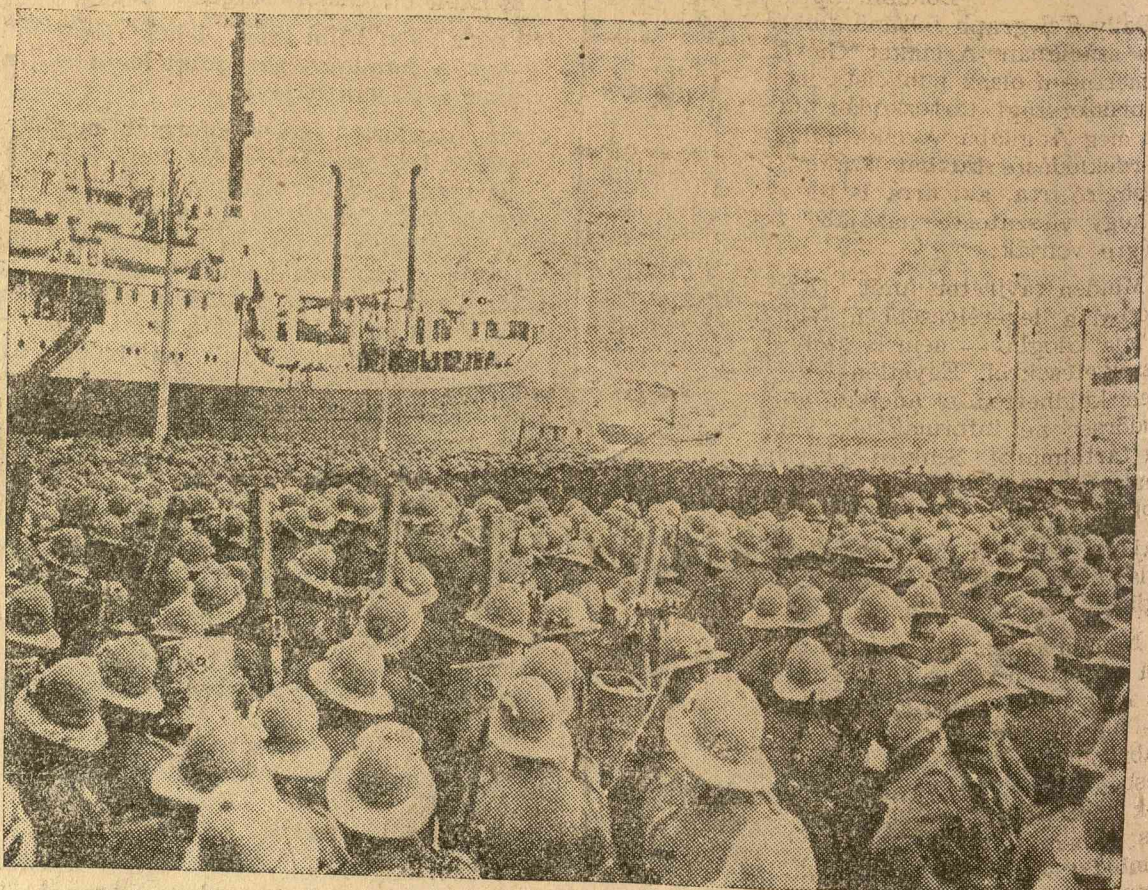
Tegnap délelőtt megrendítő tragédia történt a seini járásbíróház épületében, Dragaciu Ioan vezető járásbíró lakásában. Az egyik szobában eszméletlen állapotban találták meg a vezető járásbíró fiatal feltűnő szép feleségét, ki röviddel a felfedezés után magához tért s kijelentette, hogy megmérgezte magát, ne hívjanak orvost, mert úgy is rövidesen meghal.

Draghaciu Ioan vezető járásbíró közel másfél évtizeddel ezelőtt lépett házasságra feleségével, akivel eleinte boldog családi élet

tet élt. Leánygyermekük született, aki most tizenkét éves.

Az utóbbi években, mintha megbomlott volna a családi harmonia a házastársak között s két éve, hogy külön lakosztályban éltek. Valószínű, hogy ez billantette fel a fiatal asszony lelki egyensúlyát s tegnap délelőtt sztrichninnel öngyilkosságot követett el. Bár ellenezte, azonnal orvost hívtak betegágyához, de még az orvos megérkezése előtt kiszenvedett.

A tragikus végű uriaszony halála meggyeszerzte őszinte részvétet keltett.

Ujabb csapatszallítások Keletafrikába

Bár az olasz-abesszin háború vége felé közeledik, Nápoly kikötőjében tovább folyik a csapatok behajóztatása Keletafrika felé.

4 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936. április 26

Anglia nyílt színvallásra szólítja fel Németországot

A jövő hét elején nyújtják át az angol jegyzéket Berlinben

London, ápr. 24.

A lapok értesülése szerint az angol kormány a közeljövőben eljuttatja Berlinbe kérdéseit a locarnói egyezmény felmondása és a Rajna-öv megszállása alkalmából előállt helyzet körülményeinek tisztázására.

Az egyik angol lap szerint az angol kormány a következő kérdéseket intézi majd Németországhoz:

Hajlandó-e Németország véglegesnek tekinteni azokat a kötelezettségeket, amelyeket javaslatában ajánlott, vagy pedig ezeket is változtathatóknak tartja pillanatnyi szükségleteihez képest?

Elismeri-e Németország, hogy minden területi szuverenitásának visszavétele után egyenlő jogokkal bíró állam Európában?

Nem tartalmaz-e a német javaslat párhuzam eszméket?

Hajlandó-e Németország kötelezni magát, hogy a tárgyalások ideje alatt nem erősíti meg a Rajna vidéket?

Elismeri-e Németország a nemzetközi egyeztető és döntőbíráskodást és hajlandó-e magát alávetni annak döntésének Németországot érintő kérdésekben?

Elfogadja-e Németország időlegesen a jelenlegi területi elhelyezkedést?

Fegyverkezés, különösen légi fegyverkezés kérdésében hajlandó-e Németország tárgyalásokba bocsátkozni és szerződést kötni?

Hajlandó-e Németország lemondani az idegen államokban megkezdett nemzeti szocialista propagandáról?

Melyek Németország szándékai a balti és memeli kérdésben?

Hajlandó-e Németország nyilvánítani a gyarmati igényeit?

Ezek mellett a kérdések mellett a Morning Post azt írja, hogy az angol kormány még 9 nagyfontosságú kérdést intéz majd a német ormányhoz. Ezen kérdések a következők:

Hajlandó-e Németország nyilatkozni a felől, hogy azokban a meg nem támadási szerződéseket, amelyeket Németország délkeleti és északi szomszédaival kötött, nincsenek olyan záradékok, amelyek megakadályozzák a szomszédos államokat, hogy egy Németország ellen irányuló kollektív lépés esetén a Népszövetség utasítását kövessék?

Ha igen, hajlandó Németország ezeket a szerződéseket olyan záradékkal ellátni, amely ki nem erősítheti támadás esetén szabadságot biztosít a szerződést kötő államnak?

Hajlandó-e Németország megváltoztatni állásfoglalását a szovjettal szemben?

Hajlandó-e Németország elismerni a hágai döntőbíráskodás jogosultságát a francia szovjet kölcsönös segélynyújtási egyezmény ügyében avagy hajlandó-e Németország elismerni, hogy a francia-szovjet szerződés nem ütközik sem a béke sem a locarnói egyezménybe?

Hajlandó-e Németország abban az esetben, hogyha vizitáció a Népszövetségbe, vállalni a népszövetségi tagsággal járó kötelezettségeket?

Hajlandó-e Németország garantálni, hogy nem sérti meg a szomszédos államok határait?

Az angol kérdéseket tartalmazó jegyzéket a jövő hét elején nyújtják át Berlinben.

Nem minden hirdetés reklám

Nagyon sokszor megtörténik, hogy az olvasó előítéletből, az újság egyes cikkei nem olvassa el. Ez téves felfogás, mert egyes reklámhirdetések nem trükkök, hanem inkább azt a célt szolgálják, hogy egy gyógyszer népszerűvé tegyenek s azt a nagyközönség tudomására hozzák. Mert sokan vannak, akik, ha nem kísérték volna figyelemmel a Gastro D-ről megjelent újságcikkeket, még most is szenvednének a betegség fájdalmaitól. Tekintettel a felvilágosító újságcikkekre Ön megvette a Gastro D-t és így megszabadult a kólikától, gyomorbajtól, gyomorsavtúltengéstől, sőt még a súlyos gyomorfekélytől is.

Ma már a többi bizben leköszölt újságcikkeknek és a beérkezett elismerő leveleknek köszönhető, hogy mindenki meggyőződött arról, hogy nem minden hirdetés üres reklám. Az érdem ez esetben a Császár gyógyszerért — Bucuresti, Calea Victoriei 124 — illeti meg, aki a szenvedők meggyógyítását tartva szem előtt, az ország minden részébe Lei 130 utánvétellel küld egy üveg Gastro D-t.

Hirtelen halál Diosigon

Oradea, ápr. 24.

A diosigi csendőrség ma délelőtt jelentést tett az oradeai ügyészségnek arról, hogy a diosigi Regele Ferdinand uton tegnap este egy idősebb férfi hulláját találták meg. A csendőrség megállapította, hogy a holttest Somolányi Lajos 53 éves diosigi illetőségű lakosé, aki epilepsziás rohamot kapott és az utcán kiszenvedett.

Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Ez a reklám!
Egy fényképezőgép 225 lei
6x9 és 4 1/2 x 6 cm. azaz kétféle képméretre.
Garantált minőség!
Egy tekercs papírfilm 8 felvételes kidolgozással és 8 képpel eggyütt csak 45 lei

Oradea Str. Episcopul Ciorogariu Nr. 1.
Használja ki ezen rövid ideig tartó reklám-árulást.

Súlyos baleset Salontán

Salonta, április 24.

Megdöböntő munkás szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Salontán, ahol a görög katolikus templom építése közben Csepreghy Lajos negyven év körüli ácsmeister egy pillanatban megcsuszott a magas építőállványon és lezuhant a kövezetre.

Csepreghyt súlyos belső sérülésekkel s oldalborda töréssel beszállították a salontai kórházba, ahol azonnal megoperálták. Állapota súlyos, de nem reménytelen.

Időjárás

Mérsékelt szél, kisebb záporosó, sok helyen fagy. A délelőtti felmelegedés valamivel erősebb lesz.

5. oldal. "ERDELYI MAGYARSAG" 1936 április 26.

Spanyolországban ismét fellángolt a polgárháború

Véres összetűzések a vidéki városokban: számos halott és sebesült

Madrid, április 24.

Spanyolországban a helyzet egyre súlyosbodik. Almeiában egy 16 éves fiú revolverrel a kommunisták közé lőtt és két kommunistát megsebesített. Amikor letartóztatták, azt mondta, hogy nagyon sajnálja, hogy revolverében csak két töltés volt.

A lövöldözés a néptömegben roppant ijedelmet keltett. Az emberek egymást taposták le. Az egyik rohamőrt, aki megakart akadályozni a futást, meggyilkolták.

Laminában a kommunisták fel akarták gyújtani a Szent Ferenc templomot. Több

magánházat, amelyekben jobboldaliak laktak, felperzselték. Egy népfölkelő hadnagyt agyonverték.

Reghiban a kommunisták kifosztották a jobboldaliak házait.

Madridból 35 munkás utazott el Moszkvába, hogy a május elsejét ott ünnepeljék meg.

Kun Béla jelenleg Barcelonában tartózkodik. Kijelentette, hogy semmivel sem foglalkozik, ellenben nagyon érdekli a spanyol politika.

Satmarmegyei dohánytermelők fölött ítélkezett az oradeai tábla

Oradea, április 24.

Az oradeai ítélőtábla Dumitrescu-Manea-Crisan tanácsa most ítélkezett két dohánytermelő perében, akiknél a Monopolknak beszállított dohány mennyiségében hiányokat észleltek. Holban Iosif Craidorolt (Satumare megyei) községbeli dohánytermelőt a satumarei törvényszék 26.250 lej pénzbírsággal sújtotta, mert 104 kilogrammal kevesebb dohányt szállított a Monopolknak, mint amennyit termelnie kellett volna. Felelősség folytán a táblához került az ügy. A tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Ugyancsak hasonló per volt a Klein Gyula Valea Vinului (Satu-Mare megye) községi termelő is, akit 502 kilogramm dohány hiánya miatt vontak felelősségre.

Klein Gyulát az illetékes Monopolk hatóságok 125 ezer lej pénzbírsággal sújtották. A satumarei törvényszék, amelyhez megfellebbezte a bírságot, helyt adott annak az indokolásnak, hogy a dohányt ismeretlen tettesek ellopták és felmentette Klein Gyulát a bírság megfizetése alól. Az ügyészség felelősségé folytán az oradeai táblához került a per. A tábla helyt adott az ügyészség felelősségének és újbóli letárgyalásra a satu-marei törvényszékhez utalta az ügyet.

Popovici Nicolae jelölték az új orthodox püspöknek

Az oradeai orthodox püspökség egyházmegyéje közgyűlést tartott csütörtök délután, Andrei aradi püspök elnöke alatt. A gyűlés egyetlen tárgya a 28-ra kitűzött oradeai püspökválasztásra megteendő jelölés volt. Az egyházmegyei közgyűlés nagy szótöbbséggel

Popovici Nicolae sibiui teológiai tanárt jelölte Oradea orthodox püspökévé.

Popovici Nicolae megválasztása ezek után biztosra vehető. A püspök-jelölt mindössze 32 éves, de kiváló képzettséggel rendelkezik.

Az új püspök ünnepélyes beiktatása valószínűleg még május hó folyamán megtörténik.

Anglia ki akar lépni a Népszövetségből

Londonból jelentik: A Daily Express azt a szenzációt keltő híradást röpitette világgá legutóbbi számában, hogy az angol kormány el van határozva arra, hogy kilép a Népszövetségből, mert azt nem találja többé megfelelőnek arra, hogy a népek együttes biztonságának ügyét szolgálja. A kilépés a Daily Express jelentése szerint néhány héten belül meg is történik, ezután pedig az angol kormány hozzálátna ahhoz, hogy új alapokon nyugvó új Népszövetséget építsen ki, a régi romjain. Hir szerint maga Eden angol külügyminiszter kijelentette, hogy még a nyár előtt meg lehet szervezni az új Népszövetséget.

Bemutatta a főmérnöki hivatal a tanácsnak az uccakövezési programot

A város saját rezsiben vásárol szerszámokat és alkalmaz munkásokat az uccajavításokra

A városi interimárbizottság péntek délutáni ülésén Savu főmérnök előterjesztette az idej uccakövezési programot. — E szerint a következő munkálatokat végzik:

Kiaszfalozzák a Miron Cristea uccá alsó részét. Ez a munka 1.300.000 leibe kerül amit 3 év alatt fizetnek ki.

Gránitkockákkal — betonlappal — kövezik ki az Avram Jancu uccát. Ez a munkálat 2.760.000 leibe van előirányozva. Ugyancsak 3 évre 644.000 lei kamattöbblet tel. 250.000 leiért kijavítják a főútcán a villamos sínek melletti aszfaltot. A Matei Corvin uccát pedig 350.000 leies költséggel aszfaltozzák ki.

Saját rezsiben a város a következő uccákon létesít új kövezet: (köröskő, vagy kavicsutakat). Miron Cristea, Averescu,

Presan, Praporgescu, Dima, Popa, Schubert Vlaicu, Muntenei, Industriei, Marasesti, Nicolae Zigre, Ezek az utak összesen 1 millió 365.252 leibe kerülnek.

Kijavítják a kövezetet a következő uccákban: Aprilis 20, Berthelot, Bratianu, Cantemir, Ciordas, Costin, Creanga, Crisan, Cuzza Voda, Decebal, Dorobantilor, Duca, Eroul Necunoscut, Fabricilor, Poetul Goga, Hasdeu, Holban, Jonescu, Sft. O. Josif, Gh. Lazar, Maior, Mihai Viteazul, Muresan, Oltenia, Pasteur, Pavel, Poincare, Saguna, Stefan cel Mare, Sztaroveszky, Victoriei, Vlaicu, Zsiga, összesen 4 millió 300 ezer leies költséggel. A város maga szerzi be a szerszámokat és maga alkalmaz munkásokat ezekre az utjavításokra.

Juliska 4, Seres József 36, Deczkyné Kovács Margit 53, Nocsádi János 25, Stirbu János 2, Klein Salamon 33, Salamonné Markovits Matild 64, Mihály Imre 22, Golia Irina 3 hónapos, Sallainé Kiss Teréz 36 öz. Goldférdné Weinberger Rézi 82 év, Weisz Lázár 69, Turcut Aurél 13 éves, öz. Vasokné Tolvaj Rebeka 92 éves.

— "Tréfából" kihívták a tűzoltókat. Csütörtök este 11 órakor telefonon hívták a tűzoltókat az Alexandri uccá 30. szám alá, ahol a közlések szerint tűz ütött ki. A tűzoltók azonnal kivonultak a helyszínre, ahol legnagyobb csodálkozásukra tűznek a nyomát sem fedezték fel. Azonnal jelentést tettek a rendőrségen, ahol legszélesebb körű nyomozást rendelték el. Megállapítást nyert hogy két részeg fiatalember a postáról hívta fel a tűzoltókat. A rendőrség a nyomukban van.

Mozgószínházak műsora

Fórum: Pokol a földön.
Heyman: Ha ketten szeretik egymást.
Omnoia: Virágfakadás.
Apolló: Chaplin.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombola szelvényeket!

Róna fényképésznél

Str. Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!

6 drb. művészlap, ugyanaz, ami a kirakataimban látható, csak 80 lei

POSTA

Független középkorú kersztény frizer-nővel özvegy fodrásmester társulna, ki üzletében bevezetné a női fodrászatot. Ilá-zasság lehetséges. Levelek: Frizeria Targul Sacuesc, Colonel Basarabescu 22. 4628

Várom a tavaszt jellegére levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Megbízható laparust keresünk Zalau város és környéke részére. Jelentkezni személyesen vagy írásban a kiadóhivatalba lehet.

Elsőosztályú tűzönök és ragasztók felvételnek We-Ego cipőgyár Str. Horia 12. szám. 4628

Prima tűzönök, tanuló fiúk és leányok felvételnek. "Eterna" cipőüzem, Str. Cogalniceanu 13. 4361

Idősebb házaspár jó bizonyítvánnyal házimesteri vagy más felügyelői állást keres Kiss András Str. Franceza 14. 4628

Fräulein deutsch-rumänisch zu acht-jährigem Mädchen für nachmittag gesucht. Nur absolut verlässliche Bewerberinnen mit genügender Vorbildung wollen Offerte abgeben unter "Verlässlich" an die Administration des Blattes. 4641

Perfekt román-magyar szolga felvételnek Biroul "Consum" Str. Pictorul Grigorescu 6. 4642

Csizmadia és vásári tex munkások felvételnek. Str. Closca 21. 4643

VÉTEL-ELADÁS

Diosigi saját termésű fajboraim olesón kimérem. Str. Ludovic 1. 4622

80 hold birtok gazdasági épületekkel Zalau közelében eladó. Majorné, Seleusi rét, VIII. utca 22 Oradea. 4623

Eladó 2 szoba konyha előszobás, gazdálkodónak is alkalmas ház. Str. Francez 21. 4639

Jókarban levő magános "Marsal" csep-lő szekrény szijazattal komplett 20 ezer lejért eladó. Spitz, Cehál, jud. Sălaj. 4636

LAKÁS

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás, konyhás, csinos lakás, toilette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 4302

KÜLÖNFÉLE

Feleségemért, születet Laczikó Erzsébetért semmiféle felelősséget nem vállalok, érte nem fizetek. Balog György. 4640

A Str. Minelor végén levő Jégpince, esetleg három részre osztva is eladó 1500 négyzetméter területtel, hossza 60 m. szélessége 6 méter, magassága 4 méter. Bővebbet helyszínen a szénakereskedésben. Ugyanitt parcellák eladók. 4647

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal. "ERDELYI MAGYARSAG" 1936 április 26.

Az anyakönyvi hivatalból

HAZASSÁGOK

Bartha Lajos — Moldova Ilona, Goldstein Lőrinc — Oppenheim Adél, Papp Károly — Dalmi Róza, Jaczkovits Jakab — Herschtig Róza, Potrudescu Constatin — Csapó Etelka, Éliás Leó — Hadász Julian-na, Szobó Sándor — Germán Emma, Du-lulica Teodor — Bodó Magdaléna, Teghze Géza — Balogh Erzsébet.

SZÜLETESEK

Verbőczy Böske, Lukács Károly, Debrezeni János, Lovas Sára, Szakács Erzsébet Klein Sándor, Neufeld Judit, Végh Tibor, Glöckner János, Sternberg Tibor, Weisz Anna, Eizner Edith, Pop Péter, Tóth Mária, Adám Zsuzsanna, Bot József, Kandel Anna, Bodnár János, Cosa Mihály, Vizez Blanka, Crisan Sándor, Kocsis Ilona, Hodos Rozália, Mátyás Irén, Mészáros Sándor, Biadovszki Viorica.

HALALOZÁSOK:

Román Imre 73, Irimescu Johan 12, Bocok János 55, Szénási János 19, Varga